Eduskunta
Talousvaliokunta
TaV@eduskunta.fi

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 139/2021)

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annettua lakia sekä 16:ta siihen liittyvää lakia. Lakeihin tehtäisiin ne välttämättömät muutokset, jotka aiheutuvat markkinavalvontaa ja tuotteiden vaatimustenmukaisuutta koskevasta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksesta, antamalla kansallista täydentävää sääntelyä soveltamisen tueksi.

Markkinavalvonta-asetuksen täytäntöönpanon lisäksi esityksen tavoitteena on yhdenmukaistaa markkinavalvontasääntelyä kansallisella tasolla hyödyntämällä horisontaalista markkinavalvontalakia. Markkinavalvontalain soveltamisalaan ehdotetaan lisättävän kahdeksan tuotelakia ja samalla ehdotetaan kumottavaksi päällekkäinen markkinavalvontaa koskeva sääntely sektorilaeista. Markkinavalvontalakiin ehdotetaan lisättäväksi uudet säännökset uusista markkinavalvontaviranomaisen toimivaltuuksista verkkoympäristössä sekä toimivaltuudesta hankkia tuotenäytteitä valehenkilöllisyyden turvin.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan syksyllä 2021.

Suomen Yrittäjien lausunto

Suomen Yrittäjät pitää perusteltuina muutoksia, joilla voidaan varmistaa valvonnan tehokkuus ja edistää terveyden ja turvallisuuden tasoa. Pidämme kannatettavan myös eri tuoteryhmien markkinavalvontaa koskevien perussäännösten keskittämistä yhteen horisontaaliseen markkinavalvontalakiin, joka mahdollistaa yhdenmukaiset puitteet markkinavalvonnalle. Pidämme tärkeänä, ettei muutoksilla aiheuta tarpeetonta hallinnollista taakkaa valvonnan kohteille.

Markkinavalvonta-asetuksella pyritään varmistamaan, että Euroopan unionin markkinoilla asetetaan saataville ainoastaan vaatimustenmukaisia tuotteita. Vaikka Suomessa markkinavalvonnan taso on korkea, pidämme tärkeänä, että myös kolmansien maiden tuotteisiin ja verkkokaupan

välityksellä myytäviin tuotteisiin kohdistuvaa valvontaa voidaan suorittaa yhtä lailla tehokkaasti. Tehokkaasti toimiva valvonta on myös tasapuolisen kilpailun näkökulmasta tärkeää.

Esityksessä ehdotetaan laajennettavan markkinavalvontalain soveltamisalaa lisäämällä siihen kahdeksan tuotelakia. Pidämme sääntelyn yhdenmukaisuuden kannalta perusteltuna, että säännökset keskitetään horisontaaliseen markkinavalvontalakiin. Arvioimme tämän helpottavan ja selkeyttävän sääntelyä valvonnan kohteena oleville elinkeinonharjoittajille. Markkinavalvontaa koskevien säännösten keskittäminen yhteen lakiin voidaan odottaa myös tosiasiallisesti yhtenäistävän eri tuoteryhmien valvontakäytäntöjä.

Pidämme valehenkilöllisyyttä koskevaa toimivaltuutta perusteltuna, koska sen nojalla valvontaa voidaan tasapuolisesti kohdistaa myös verkon kautta hankittaviin tuotteisiin. Ratkaisua, jonka mukaan markkinavalvontaviranomaiselle ei olisi oikeutta saada käyttöönsä valehenkilöllisyyden käyttöä varten laadittuja tai valmistettuja vääriä asiakirjoja, on pidettävä oikeana. Elinkeinonharjoittajalle valeostosta mahdollisesti aiheutuvien haittojen minimoimisen kannalta on tärkeää, että viranomaisen, valehenkilöllisyyttä käyttäessään, on suoritettava tuotteesta normaali maksu.

Verkkorajapintaa koskevat toimivaltuudet ovat merkittäviä ja ne voivat myös kohdistua palveluntarjoajaan, joka ei ole vastuussa tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta. On tärkeää, että verkkorajapintaan pääsyn rajoittamista käytetään viimesijaisena keinona ja ainoastaan vakavan riskin poistamiseksi. Pidämme tärkeänä, että toimivaltuuksien käyttö kohdistetaan tarkasti vain vakavan riskin tuotteita sisältävään verkkorajapinnan osaan, jotta toimivaltuuksien käytöstä aiheutuvat haitat eivät ylitä sitä, mikä on vakavan riskin poistamiseksi tosiasiassa välttämätöntä.

Kunnioittavasti

Suomen Yrittäjät

Karoliina Katila
asiantuntija